

100
SPÔSOBOV,
AKO
milovať
SVOJHO
SYNA

JEDNODUCHÁ ÚČINNÁ CESTA
K BLÍZKEMU A TRVALÉMU VZŤAHU

MATT & LISA JACOBSON

100
SPÔSOBOV,
AKO
milovať
SVOJHO
SYNA

Copyright 2020 by Faithful Families Ministries, LLC, Originally published in English under the title 100 Ways to Love Your Son by Revell, a division of Baker Publishing Group, Grand Rapids, Michigan, 49516, U.S.A.

All rights reserved.

100 spôsobov, ako milovať svojho syna

Matt a Lisa Jacobson

Vydané s povolením: Baker Publishing Group, Grand Rapids, Michigan, U.S.A.

Slovak Edition © 2021 Christian Project Support, s.r.o.

www.ver.sk

email: info@ver.sk

Preklad: Lukáš Vaník

Jazyková úprava: Ľubomíra Záhorová

Grafická úprava: www.christianstudio.sk

Grafické spracovanie obálky originálu: Thinkpen Design

shutterstock.com/cs/g/farisazhar

shutterstock.com/cs/g/Isared Honghin

Fotografia autorov: Allison Harp Photography

Použité citáty z Biblie: Slovenský ekumenický preklad, Slovenská biblická spoločnosť, 2017. In: www.biblia.sk.

Tlač: Alfa print, s r.o.

ISBN papierového vydania knihy: 978-80-89793-98-3

ISBN pdf knihy: 978-80-89793-99-0

ISBN epub knihy: 978-80-8231-000-2

ISBN mobi knihy: 978-80-8231-001-9

100
SPÔSOBOV,
AKO
milovať
SVOJHO
SYNA

JEDNODUCHÁ ÚČINNÁ CESTA
K BLÍZKEMU A TRVALÉMU VZŤAHU

MATT & LISA JACOBSON

ÚVOD

Ako sa dá vypestovať a udržať si blízky a láskyplný vzťah so svojím synom? Ako sa možno dotknúť synovho srdca v rôznych obdobiach jeho života? Možno je teraz malý, jeho srdce ešte máte, no ako si ho udržať, keď bude dospievať a starnúť? Áno, chcete preňho to najlepšie; ale ak idete ďalej, objaví sa otázka, ako svoju lásku pretaviť do vzťahu, ktorý vydrží?

Táto kniha je ideálny materiál, možno sa ňou inšpirovať, premýšľať pri nej o tom, čo robiť, čo povedať alebo ako sa správať k synovi v rôznom veku. Na to, aby ste si so synom udržali stály a dôverný vzťah, váš syn potrebuje vedieť, že ho milujete, a potrebuje vašu lásku aj zakúšať. A to je dôvod, prečo vznikla kniha, ktorú držíte v rukách. Každý deň si prečítajte len jednu myšlienku, považujte o nej a potom ju aplikujte vo vzťahu so synom.

Niekedy potrebujeme zmeniť svoje zmýšľanie. Inokedy slová (i to, ako ich hovoríme). A niekedy potrebujeme zmeniť svoje skutky. Niektorí rodičia možno budú musieť urobiť len drobné úpravy a vylepšenia. Iní podstúpia radikálnu zmenu. No pre všetkých rodičov to bude cesta. Cesta, na ktorej sa naučia milovať svojho syna správnym spôsobom a vďaka nej ho budú každý deň milovať o niečo lepšie. Práve takáto dômyselná láska sa stáva základom zmys-

luplného vzťahu naplneného dôverou, ktorý pretrvá skúšku času, a váš syn v ňom dozrie na muža.

My sami máme osem úžasných detí, pričom štyria z nich sú chlapci. Najmladší má trinásť a najstarší dvadsaťpäť rokov. Aj my sme teda spolu s vami kráčali po tejto ceste rodičovstva a kráčame po nej aj naďalej. Nie vždy sme všetko urobili správne – veríme, že sami zistíte, že sme v tomto smere veľmi úprimní. No predsa máme so svojimi synmi láskyplné vzťahy. Nech už ste na tejto ceste kdekoľvek, vedzte, že cesta hľadania správneho spôsobu lásky k svojmu synovi upevní všetko dobré, čo je vo vašom vzťahu už dnes a vloží doň aj to nové, čo pretrvá do budúcnosti.

Matt a Lisa Jacobsonovci

Uistite ho, *že s ním* **RADI TRÁVITE ČAS**

Môj otec bol presvedčený, že som úžasný mladý muž. Hovoril to o mne každému. Jedinou chybou bolo: mne samému to nikdy nepovedal. Takmer do tridsiatky som bol presvedčený, že môj otec so mnou trávi čas len preto, že musí.

Dnes máme vynikajúci vzťah (a máme ho už niekoľko desiatok rokov), toto všetko sme si spolu vyrozprávali. No pamätám si, ako silno na mňa vplývalo presvedčenie, že môj otec so mnou nerád trávi čas, že nemá radosť z mojej spoločnosti.

Mnohí rodičia sú presvedčení o výnimočnosti svojich detí a veľmi veľa o nich rozprávajú druhým ľuďom. No aby to váš syn vedel a potom uveril, že je to pravda, budete musieť urobiť viac, než len hovoriť o tom svojim priateľom.

Sila mladého chlapca alebo muža vyplýva z toho, čomu verí, nie z toho, čo sprostredkovane

počuje. Láska, akou milujete svojho syna, musí byť preukázaná navonok, spôsobom, ktorý bude preňho zrozumiteľný a vďaka ktorému uverí, že sa úprimne tešíte z jeho prítomnosti.

Môžete začať tým, že túto pravdu vyjadríte svojmu synovi slovne už v jeho detstve. No aj keď je už z neho mladý dospelý muž, môžete mu povedať: „Som s tebou veľmi rád.“ Len mu to povedzte. Mnohí synovia nikdy nepočuli takéto uistujúce slová z úst svojho otca. Nech ich teda váš syn počuje – jasne a zreteľne.

Ďalším jednoduchým a praktickým spôsobom je pozvať ho so sebou niekde von v rámci bežného, každodenného života. Vezmite ho „na výlet“ do potravín, lekárne alebo chovateľských potrieb, alebo ho len tak vezmite so sebou do mesta niečo vyzdvihnúť či vybaviť. Takéto pozvanie je pozitívny spôsob vyjadrenia: „Som s tebou rád.“ Je to jednoduchá vec, no ako mnohé jednoduché veci v živote aj táto má v sebe veľkú moc prihovoriť sa srdcu vášho syna.

Prestaňte ROBIŤ, ČO ROBÍTE, a objímte ho

Nedávno som sa svojho štrnásťročného syna opýtala, kedy sa cíti milovaný. Myslela som si, že nad odpoveďou bude uvažovať niekoľko minút, no mylila som sa. Odpovedal mi hneď. „Cítim sa milovaný, keď prestaneš niečo robiť – napríklad pripravovať večeru – a otočíš sa, aby si ma objala.“

Také jednoduché. Také ľahké. A predsa to nerobím vždy. Keď som bola mladšia mamička, považovala som prípravu večere za najvyššiu prioritu. Deti mohli počkať. No už to tak nerobím. Chceli by ste radšej trochu pripálené alebo neskôr pripravené jedlo alebo premeškať vzácne objatie od dieťaťa, ktoré nadovšetko milujete? Áno, ani ja by som nechcela objatie premeškať.

Netušila som však, že môj syn si tak rýchlo uvedomí, že lásku zakúša vtedy, keď prestanem čosi

robiť a objímam ho. Vlastne bolo to aj prekvapivé počuť niečo také milé od mladého muža, ktorý je už teraz vyšší a širší ako ja.

Na objatiach naozaj záleží. Preto prestaňte robiť, čo robíte (či už je to príprava večere alebo prezeranie správ na mobile), a pritúlte si svojho syna. Nie sú potrebné žiadne slová – len ho jednoducho s láskou objímte.

Vydajte sa NA VEĽKÉ *dobrodružstvo*

Ak je váš syn malý, veľkým dobrodružstvom môže byť preňho aj nočné stanovanie na dvore. Ak je trochu starší, môže to byť stanovanie v divočine, v lese.

Ja som vyrastal v Kanade, konkrétne v mestách Tete Jaune Cash v Britskej Kolumbii a v dedinke Dease Lake, neďaleko rieky Yukon. Takmer priamo pred dverami sme mali vrch Mica (2655 m n. m.). Vypínal sa nad našim domom ako nejaký veľký obor. Nikdy nezabudnem na to, ako ma otec v dvanástich vzal na tento vrch, ďaleko nad pásmo kosodreviny a ako sme tam strávili noc zababušení v spacích vakoch. Sledovali sme polárnu žiaru tancujúcu hore-dole po nekonečnom nebi posiatom hviezdami. Dokonca sme vtedy našli aj skameneliny vodných slimákov a rybích kostí.

Alebo si môžete požičať loď a ísť na prieskum. My sme si požičali ľahké jednomiestne člny a chytali sme kraby. Potom sme si ich uvarili a zjedli. Keď sme bývali v Tennessee, odviezli sme sa do floridského mesta Naples, požičali sme si na celý deň loď a lovili mušle. S trochou kreativity nájdete veľa rôznych možností aj tam, kde žijete.

Dokážete vymyslieť vzrušujúce dobrodružstvo, ktoré by sa mohlo vášmu synovi páčiť?

Vyslovujte NAD NÍM SLOVÁ *požehnania*

Môj syn mal hlavu pohlúzenú do učenia, takže ma nevidel prichádzať. No ja som zámerne potichu prišla k nemu a položila mu ruku na hlavu. Zostala som však ticho, aby som ho nerušila. Za každým to ale dopadlo rovnako.

Prerušil svoju činnosť a nežne, milo sa na mňa pozrel: „Mama, ty si mi žehnala, však?“ Bolo to však skôr konštatovanie ako otázka. „Áno, žehnala.“ Urobila som to toľkokrát, že som ani nemuse-
la niečo hovoriť. On už vedel, čo sa deje.

Zvyčajne poviem aj nejaké slovo požehnania. Niekedy je to jednoduché: „Žehnám ti, synček.“ Inokedy som konkrétnejšia. No je úžasné, ako mocne pôsobí v jeho živote to drobné pošepnutie a jemný dotyk.

Možno ste nič podobné doteraz nerobili. Pravdupovediac, je to pomerne jednoduché. Stačí

povedať pár slov a jemne pritom položiť ruku na hlavu alebo rameno vášho syna. Potom si všímajte, ako sa mu zväčší srdce a ako je odrazu o trochu vyšší.

Vykročte do toho. Žehnajte svojmu synovi. On po tom túži viac, než to možno dokáže povedať či pochopiť.

DAJTE MU *víziu muža,* *ktorým sa má stať*

V kultúre 21. storočia sa všetko točí okolo toho, čo je tu a teraz, alebo okolo toho, čo sa stane v najbližších piatich minútach. Zajtrajšok? Zabudnite naň! Preto rodičia chcú, aby ich synovia dovideli ďalej než len po najbližší futbalový zápas, po nasledujúce stretnutie s priateľmi či po najbližšiu zábavnú vec, ktorá ich v ten deň čaká. Chcú, aby ich synovia mali víziu a videli, akými mužmi sa stávajú.

Ako to vyzerá u nás doma? Synom stále pripomínáme, aby mysleli na to, že svoj život budujú každý jeden deň. Pripomíname im, že cesta k budúcnosti je vydláždená dnešnými rozhodnutiami. Kladieme im otázku: „Akým mužom chceš byť ako dvadsiatnik?“

Pýtame sa ich to, pretože chceme, aby uvažovali nad tým, ako sú prepojené ich dnešné rozhod-

nutia so životom, ktorý ich čaká. Boh chce, aby sa z našich synov stávali muži sily, láskavosti a nežnosti, muži s bojovným duchom, ktorí bránia to, čo je správne, dobré a pravdivé a zasadzujú sa za chudobných a utláčaných. Takáto budúcnosť si však vyžaduje perspektívu, s akou človek dovidí za aktuálne udalosti dňa. Aj vy môžete pomôcť nájsť svojmu synovi takúto perspektívu – víziu dobrého muža, ktorým sa má stať.

Bude mužom silného charakteru, čnosti, lojality, odvahy a vlúdnosti? Bude taký, ak ho naučíte brať ohľad na druhých a robiť rozhodnutia, ktoré v ňom tieto charakterové vlastnosti posilnia už dnes.

NÁJDITE SI ČAS *vypočuť si ho*

„Akú najlepšiu vec som pre teba urobila?“

Náš syn mal čoskoro odísť na univerzitu na opačný koniec krajiny a ja som cítila, že predtým, ako odíde, musím mu položiť otázku: „Počas našich spoločných rokov, čo pre teba znamenalo najviac? V našom vzťahu mamy a syna...“

Nachvíľu sa odmlčal, no videla som, že dôkladne uvažoval nad mojimi otázkami. Napokon odpovedal: „To, že si ma počúvala.“

Naozaj? Zo všetkých vecí, ktoré som preňho počas osemnástich rokov urobila, mu pripadá najdôležitejšie počúvanie? Nie všetky tie jedlá. Nie všetko to pranie. Ani moje ponaučenia, ani prednášky. Ba ani príbehy, ktoré som mu nahlas čítavala.

Za najlepšie považuje to, že som ho počúvala – len ho počúvala, keď predou mnou každý deň odhaľoval svoje myšlienky, obavy, túžby a plány. Po-

čúvala som jeho malé chlapčenské srdce a neskôr
načúvala aj jeho snom.

Pritom som si ale neuvedomila, že všetko to tr-
pezlivé počúvanie sa mu nesmierne silno priho-
vára. Že moje počúvanie vyjadruje lásku jasnej-
šie, než by ju vyjadrili moje slová.

Ak teda máte malého syna, ktorý ešte rastie,
nepodceňujte jeho potrebu mať vo vás, vo svojom
rodičovi – jednoducho poslucháča.

Milujte SVOJU manželku

Jedným z najmocnejších spôsobov, akým môžete prejavovať lásku svojmu synovi, je preukazovať lásku svojej manželke. Keď milujete svoju manželku, poslúchate Boha. On vám to priamo prikázal v *Liste Efezanom* (5, 25), keď povedal: „*Muži, milujte manželky, ako aj Kristus miluje Cirkv.*“ Uvažujte o tom, je to nesmierne vysoká latka.

Keď to však robíte, nepodriaďujete sa len Bohu, ale zároveň synovi ukazujete, ako má muž zaobchádzať so svojou manželkou po všetky dni ich manželstva. Zotrvávajúc vo vernosti uprostred sveta, ktorému je to jedno. Dávate mu víziu, akým mužom by v manželstve mal byť on sám.

Taktiež mu dávate pevný základ, vďaka ktorému bude môcť rásť a žiť. Pocit istoty a poko-